

Ilm tembutas lõppenud aastalgi

Lõhkunud aastal oli Eesti rahvas haruldaselt laisk, näitavad ilmaandmed. Ütleb ju vanasõna: "Vihma sajab laisale, hää ilm virgale!"

Rohkem kui aastal 2008, on Tartumaal alates 1891. a sadanud vaid kaugel Pätsu ajal, 1935.

Nii et taevast veel vihmaveest puudu ei tule isegi esimesel väidetaval kriisiaastal. Eesti rahvas läheb algavasse aastasse täis kaevude, tiikide ja jõgedega.

Sünoptikud on alati kaasa tundnud majandusanalüütikuile, kelle pikaajalised prognoosid lähevad palju sagedamini vastu taevast. Ilma oniski kergem ennustada...

Eestil on läinud päris hästi

Just nii ütles mõne päeva eest televisoris need sõnad meie peaminister. Sama võiks seastada ka 2008. aasta ilmaelu kohta. Muidugi esines üksikuid langusi mõne kuu õhutemperatuuris, kuid aasta oli kokkuvõttes haruldaselt soe. Uskuge või mitte, aga esialgseil andmeil arvutasin Tartu keskmiseks hooajaseks 7,2 kraadi, mis kordab senist rekordit aastast 1989. Pikaajalisest keskmisest ehk normist olid külmemad mai, juuni ja september, terake jahedam ka juuli, kõik teised kuud olid tunduvalt kõrgema temperatuuriga.

Eriti paistis sooja poolest silma talv. Nii lämmit talve pole siinkandis olnud kogu meie ilmavaatluste ajaloo jooksul. Püsivat lumikatet ei näinud paljud maakohad, rannikumeri ei jäätunud. Hüdroloogide andmeil oli see vähima jääkattega talv Läänemerele. Pole ka varem kuulnud, et näärakuul tehakse talveküнди!

Soojal talvel on omad plusid ja miinused: kütteraha jääb järele, pole ka vaja nii palju riietusele kulutada. Miinuseks loetakse muidugi talvete puudumist. Ei saanud isegi Kalevipoja-nimelist uisumaratoni korraldada.

Esimeses ametlikus kevadkuus, märtsis, püüdis ilmataat päästa oma mainet külmalaine ning lumega. Mitmeks päevaks oli pea kogu Eesti valge: ida pool üle 30 cm, paar tolli isegi saartel. Paastukuu keskmine temperatuur oli isegi päris talvekuude omast madalam. Ilma vempude jälgimiseks sai EMHI uue radari Sürgaverre. Nüüd võivad arvutiomanikud ise jälgida pilvede kulgu Eestimaa kohal.

Vihmahoogusid kippus kevadel nappima, kardeti isegi põuda. Siis võttis ilmataat end kokku ning, nagu temaga sageli juhtub, pingutas üle. Suvi tuli vihmane. Eriti juuni ja august. Paljudes kohtades ei saanud heinakuul heina teha ega lõikuskuul lõigata.

Sügis algas ilusasti

Mõnusalt tundsid end tänavusel suvel vaid pritsumehed: üle mitme nädala polnud kuski metsades tuleohtu kollitamas.

Sügisel polnud alguses häda midagi, september oli isegi normist kuivem. Nädalat paar sai patseerida ka seenetavais metsades ning põllutöid rahulikumalt teha. Kus maa kõrgem oli, ei saanud saakide üle väga nuriseda.

Oktoober oli soe, märg ning pime. November oli ootamatult mitmekesine – algul soe, seejärel sügiseselt tormine, lõpupoole südaltalvine. Joulukuu seevastu oli nagu päris sageli siinmail – läänes pehme ilmaga, ida pool jahedam ning lumisem.

Säärane see meie kandi kliima juba on, tema kõige püsivam omapära on ebapüsivus. Nagu sai nenditud ka mullu samal ajal.

AIN KALLIS, PhD,
klimatoloog

2008. aasta 26. märtsil sadas paksu lund, oli tõeliselt ilus talvine ilm.

RAIVO TASSO

17. juunil uputas mis hirmus, paduvihm muutis teed ja tänavad jõekesteks.

SVEN ARBET

23. novembri tuisk on kõigil veel värskest meeles. Kus on see lumi nüüd?

ARVI KRIIS